

Sygn. akt III KK 177/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Marek Motuk

SSN Paweł Kołodziejcki (sprawozdawca)

w sprawie **D. W.**,

skazanego z art. 279 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 lipca 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku nakazowego wydanego przez Sąd Rejonowy w S. z dnia 30 kwietnia 2021 r., sygn. akt V K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

D. W. został oskarżony o to, że:

1. w okresie od 16 stycznia 2021 r. do 17 stycznia 2021 r. w S. przy ul. K. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej po uprzednim wybiciu szyby bocznej lewej drzwi kierowcy ręką dokonał zaboru w celu przywłaszczenia z samochodu marki O. o nr rej. [...] pieniędzy w kwocie 55 zł, kluczy wraz z

dwoma pilotami garażowymi o wartości 300 zł, oraz akumulatora marki B. o wartości 360 zł, powodując straty w łącznej wysokości 715 zł na szkodę R. S.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.;

2. w okresie od 21 stycznia 2021 r. do 22 stycznia 2021 r. w S. przy ul. M. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej po uprzednim wybiciu tylnej szyby nieustalonym przedmiotem, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia z samochodu marki O. o nr rej. [...] 40 kartonów proszku Śmietan [...] po 60 szt. saszetek w każdym o wartości 1 zł za każdą saszetkę, powodując straty w łącznej wysokości 2400 zł na szkodę firmy D. Sp. z o.o. z siedzibą w G.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w S., wyrokiem nakazowym z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt V K [...], D. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów i za każdy z nich wymierzył mu na podstawie art. 279 § 1 k.k., art. 34 § 1a pkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Jednocześnie na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec ww. kary ograniczenia wolności i wymierzył mu karę łączną 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Ponadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd Rejonowy w S. orzekł wobec D. W. tytułem obowiązku naprawienia szkody kwotę 715 zł na rzecz R. S. w związku z czynem 1 i kwotę 2.400 zł na rzecz D. sp. z o.o. w G. w związku z czynem 2. Ponadto Sąd I instancji zasądził od D. W. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym 180 zł opłaty.

Wobec braku wniesienia sprzeciwu wyrok uprawomocnił się z dniem 12 czerwca 2021 r.

Kasację od tego wyroku wniósł w trybie art. 521 § 1 k.p.k. na niekorzyść skazanego Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego i materialnego, tj. art. 500 § 1 k.p.k. oraz art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., polegające na wadliwym przyjęciu, iż za zarzucane D. W. występki możliwe jest orzeczenie kary

ograniczenia wolności, co doprowadziło do skazania oskarżonego wydanym na posiedzeniu wyrokiem nakazowym, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., za dwa czyny z art. 279 § 1 k.k. na kary 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie i w konsekwencji karę łączną 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie w sytuacji, gdy występki te zagrożone są karą pozbawienia wolności do lat 10, co czyniło niemożliwym orzeczenie za nie kary ograniczenia wolności, nawet przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., który przewiduje możliwość wymierzenia tego rodzaju kary jedynie wówczas, gdy przestępstwo zagrożone jest tylko karą pozbawienia wolności, nieprzekraczającą 8 lat.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, wobec czego mogła podlegać rozpoznaniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. W pełni zasadny był bowiem zarzut wadliwości zaskarżonego wyroku, spowodowany naruszeniem wskazanych wyżej przepisów postępowania.

Rozstrzygnięcie o odpowiedzialności karnej w trybie nakazowym, bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, jest dopuszczalne w sytuacji spełnienia wszystkich ustawowych warunków, które określa art. 500 § 1 i § 3 k.p.k. Jednym z nich jest możliwość orzeczenia wobec oskarżonego za zarzucane mu przestępstwa kary ograniczenia wolności lub grzywny. Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy, nie oznacza to, że wydanie wyroku nakazowego jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy któraś z tych kar jest wymieniona w sankcji przepisu określającego czyn zabroniony. „Wypadek pozwalający na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny” jest pojęciem szerszym i zachodzi również wtedy, gdy mimo sankcji przewidującej wymierzenie sprawcy tylko kary pozbawienia wolności zastosowanie określonego unormowania ustawy karnej stwarza możliwość orzeczenia kary o charakterze wolnościowym (wyrok SN z 17 maja 2011 r., III KK 117/11, OSNKW 2011, z. 9, poz. 80). Niewątpliwie jednym z przepisów, który rozszerza możliwość

orzekania kar nieizolacyjnych jest art. 37a k.k. Orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny jest jednak zgodnie z tym przepisem ograniczone do przypadków, gdy przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 8.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że orzeczenie wobec D. W. kary ograniczenia wolności, a w konsekwencji wydanie wyroku nakazowego, nie było możliwe. Przestępstwa przypisane skazanemu zagrożone są bowiem karą pozbawienia wolności od roku do lat 10. A zatem niedopuszczalnym było zastosowanie art. 37a k.k., który jak wskazano pozwala na orzeczenie kary nieizolacyjnej jedynie do przestępstw zagrożonych karą do 8 lat pozbawienia wolności. Rację ma więc Prokurator Generalny, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów art. 500 § 1 k.p.k. i art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., które miało istotny wpływ na treść wyroku nakazowego wydanego wobec D. W.. Poprzez wadliwe zastosowanie art. 37a § 1 k.k. rozpoznano bowiem sprawę o przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w trybie nakazowym, co było niemożliwe z uwagi na treść art. 500 § 1 k.p.k. Implikowało to uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania. W sprawie nie zachodzi negatywna przesłanka uwzględnienia kasacji na niekorzyść oskarżonego, o której mowa w art. 524 § 3 k.p.k. Zaskarżony wyrok nakazowy uprawomocnił się bowiem 16 czerwca 2021 r. (k. 77), a kasacja Prokuratora Generalnego wpłynęła do Sądu Najwyższego w dniu 13 kwietnia 2022 r. (k. 2 akt Sądu Najwyższego). Zatem wniesiona została przed upływem roku od daty uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[as]